

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Vers. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

ARGVMENTVM

VERSUS 1.

QVÆSTIO I.

vt ma-

ut manna daret, non est dubium, quodlibet tale peti-
tisse, forte etiam nominatim hoc, illudue.

§. 3. Vaide ridiculus est Calvinus cum se Christo,
Catholicos, Phariseis & Saduceis comparat. Sic hodie
Papista, qui nunquam sancta esset Evangelij doctrina, nouus
Caluini er-
ror ridicu-
lus.

mirantis sibi probari postulant. Non postulant doctri-
nam probari Evangelij, cui crediderunt, pro quo &
quotidie moriuntur mactati à Calvinianis, sed pro-
fanas nouitates contra Euangelium quotidie emer-
gentes probari sibi postulant. Christus multa mira-
cula fecit. Nullus Calvinianus vllum; quod suas im-
pias uideas dicit, & axiomata Evangelij nomine ho-
nefcent, suis ne quidem persuadent ita esse, ceteri eos
detestantur, quo nunc signo docent verba: Hoc est cor-
pus meum, significare: Hoc est signum corporis mei; aliaq;
similia: Hæc non sunt scripturarum elogia, sed apo-
statarum corruptelæ. Signa igitur apostolatus sui ex-
hibeant, quod non curiose, non proterue petimus
sed necessario, cum aliam causam nullam adferant
cur illis credamus. Quam autem nostra & Phariseo-
rum ratio sit diuersa, facile Index æquus discernet. Chri-
stus non ea modò signa fecerat, quæ Prophetæ de
Messia prædixerant, sed maximo etiam numero tota
Iudæa multis hominum millibus circumstantibus,
quibus indubitatum exhiberet virtutis suæ testimo-
nium. Ita ut si ea cum Prophetarum oraculis confer-
re vellent, non possent non palpare Redemptoris ad-
uentum. Quocirca discipulis Ioannis aliud non res-
pondit, quam ut referrent, quæ vidissent, cæcos vi-
dere &c. Erant enim signa illa ad fidem conciliandâ
sufficiatissima. Ex quo constabat Phariseorum
contumaciam esse inexcusabilem, cum signa cælestia
flagitarent, de quibus Prophetæ non dixerant. Nos
autem cum videamus cæterum Calvinianum à veteri
Ecclesia, à nonis omnibus sectis penitus diuersam, &
nouæ interpretationis in scripturis seclatricem, mi-
racula quærimus, paucissimis contenti, atq; ita statui-
mus, nullam esse veram Ecclesiam in qua miracula
nulla cernuntur. Nostro itaq; iure postulamus, ut vel
vnum hominem de tot millibus nobis repræsentent,
qui Caluini dogma secutus minimum miraculum fe-
cerit. Inter veræ enim Ecclesiæ xpi signa & indicia, est
donum miraculorum, quæ aliquando frequentia, a-
liquando rariora, semper aliqua sunt. Deus enim pro-
pter infinitatem multorum, aliorumq; errores, su-
am præsentiam varijs locis, beneuolentiamq; exhibet.
Ecclesiæ autem necessaria esse miracula, si non pro-
pter fideles, saltem ad conuersionem gentium expe-
rientiâ docemur. Nullæ enim gentes sine miraculis
Christianæ se religioni iunxerunt. Quocirca etiâ
videmus hæreses non effundere virus in gentes, sed
tantum in agro dominico grassari, & palearum acer-
uos ad se trahere. Ecclesiam igitur non habent, quos
deficiunt dona S. Spiritus, sanitatum, aliaq; quæ in
Catholica Ecclesia semper effulgent. Manet hodieq;
illud, quod Marci 16. 17. dicitur: Signa autem vos qui
credideritis hæc sequentur, non adeo multos, sed tamen
aliquos, qui etiam profecti prædicant ubique Domino
cooperante, & sermonem confirmante sequentibus signis. Ca-
tholicæ ecclesiæ per omnes ætates vbiq; signa & mi-
racula vigent. Testis est India vniuersa, ad vtrumque
solem posita: & ne solis gentibus data miracula arbi-
tremur, haud pauca in mediâ Europa facta videmus.
Videatur Damascenus, Turonensis, Ionas Aurelia-
nensis, Turfelinus, Lindanus, Canisius, Bredenba-
chius, Lipsius, cæterique scriptores. Imo adeantur
loca illa, quæ miraculis Deus nobilitat, qua quidem
in re inexcusabilis est hæreticorum perniciat, quod
ad omnia illa, quasi Pharisei & Saducei obbrute-
scant. Inter hæc nullum vllius Hæretici miraculum
vquam appareat, nisi quod Lutherus & Calvinus

Merito mi-
racula peti-
mus.

Ecclesia non
est vbi nulla
miracula.

conati sunt. De Lutheri Fredericus Staphylus in ab-
soluta responsione contra Iacobum Schmidelinum;
pag. 404. De Caluino Hieronymus Bolsecus. cap. 1.
optimè de his iudicant Erasmus illorum aliqui sæpe
laudator & promotor in diatribæ de libero arbitrio.

Apostoli quondam excubebant vipers, sanabant egros, ex-
citabant mortuos, imposita manu dabant donum linguarum, &c.
ita demum creditum est illis, & vix creditum paradoxo de-
centibus. Nunc cum iuxta communem opinionem adferant
paradoxotera, nullus illorum adhuc extitit qui relegendum
claudum sanare potuerit.

Verum cum se miraculorum dono destitutos vi-
dent, ad eorum reprehensionem vertuntur, nec id si-
ne exemplo. Pharisei in Beelzebub dicebant Chri-
stum ejicere dæmonia. Celsus magicis illa artibus tri-
buebat, Orig. l. i. contra Celsum. Ariani miracula Ge-
uasij & Protasij ridebant, quæ tamen præfentes vide-
bant, ut habet Amb. Serm. 9. Eadem infantiâ labora-
bat Vigilantius, ut est apud S. Hieronymum. Hoc de
Waldensibus Guido cap. 15. testatur. Secuti sunt
Wicleffus & Hussus: ut mirum non sit, ad vocem pa-
rentum recitari Caluinum.

VERSUS 2.

At ille respondens, ait illis: Facto ve-
spere dicitis: Serenum erit, rubi-
cundum est enim cælum.

QVÆSTIO I.

Quid Dominus in tentatoribus reprehendit?

§. 1. Faciem cæli, inquit, diiudicare nostis: Signa autem tem-
porum non potestis? Perinde ac si dicat, in re-
bus profanis, & saluti nequaquam necessariis eos oc-
culatissimos esse, in sacris cæcutire. Non esse causam
stuporis naturalem ostendit, cum enim signa tempe-
statum prænoscere possent, per tot admiranda non
cognoscunt adesse redemptorem? Hoc tempus tot
miraculis prædictum, ablato Sceptro, cognoscenti-
bus ab oriente Magis, clamantibus ipsis Dæmonibus,
fulgentibus signis non poterant cognoscere. Malitia
ingenio obstat.

Πρόσωπον, seu faciem cæli appellat, externam cæli
speciem ac constitutionem, Virgilius Maris placitum
appellat, & alibi vultus ferarum. Lycophron. cæ-
lum πρόσωπον φαντασμα, vultuum phantasma appellat: πρό-
σωπον & faciem de homine fere dicunt, sed moris est,
alijs etiam rebus personas & membra humana tribu-
ere. Hebræorum פנים latissime patet: verum hoc
loco in Syro est פרוצפה pharzupha quod Psalm. 34.
& Provi. 16. dicitur de hominis facie. Hebræi dicunt
hominem creatum duplici facie: mentis & corporis.

§. 2. Chryl. & eum secutus Theophyl. sine inter-
rogatione exponunt. Cælestem quidem faciem co-
gnoscere potestis, signa autem aduentus mei non po-
testis, non enim ex fidei rebus, sed oraculis Prophetæ-
rum reuelatur. Vera est sententia, an vero sit vis argu-
menti, quo Christus vitur, merito dubitatur. Nam
Hieronymus, Hilar. alijq; esse argumentum à minore
ad maius existimant. Si enim cæli faciem, quod dif-
ficilius est, cognoscitis, quomodo hoc tempus signo-
ratis? ita Luc. 12. 56. cum enim cæli facies maxime sit
mutabilis, nunc tempestates, nunc subita serenitas, ad
hæc tamen cognoscenda idonei sunt. Tam certa, ma-
gna, crebra signa Messia non aduertunt. Sicut enim
plurima signa pluriarum & serenitatis notarunt & do-
cti, & indocti, ut Poeta dicat. Nunquam imprudentibus signis
imber obscur, ita quoq; multo certiora signa aduentus
dominici fuerunt. Voluit Deus signa tempestatum
præcedere, & comitari, ut caueri possent.